

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΜΕ ΤΙΤΛΟ	
«ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ»	
ΜΕΡΟΣ Ι – ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποιοτικών Προτύπων και Κριτηρίων στην Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας (Εισαγωγή, Τήρηση και Έλεγχος) Νόμος του 2023.
Ερμηνεία.	2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—
	«αποδέκτες υπηρεσιών» σημαίνει τον/την ασθενή στον οποίο παρέχονται υπηρεσίες και σε περίπτωση παιδιών ή προσώπων που δεν είναι σε θέση να λάβουν απόφαση για τον εαυτό τους χωρίς την απαραίτητη υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων περιλαμβάνονται και οι γονείς ή/και τα πρόσωπα τα οποία νόμιμα ενεργούν εκ μέρους τους·
	«αρμόδια αρχή» σημαίνει τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας·
	«εντεταλμένος επιθεωρητής» σημαίνει κάθε δυνάμει του άρθρου 20 εξουσιοδοτημένο πρόσωπο από την αρμόδια αρχή , ο οποίος ασκεί καθήκοντα και εξουσίες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή/και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών·
	«επαγγελματίας υγείας » σημαίνει-
ΚΕΦ.250 30 του 1961 53 του 1961 79 του 1968 114 του 1968 14 του 1974 18 του 1979 72 του 1991 66(Ι) του 1995 112(Ι) του 1996 102(Ι) του 2004 24(Ι) του 2009 162(Ι) του 2011 73(Ι) του 2013 171(Ι) του 2013	(α) εγγεγραμμένους ιατρούς δυνάμει των διατάξεων του περί Εγγραφής Ιατρών Νόμου (Κεφ. 250)·

125(I) του 2017 ΚΔΠ 190/2021	
140 του 1989 36(I) του 1998 76(I) του 2004 101(I) του 2005 52(I) του 2021.	(β) εγγεγραμμένους φυσιοθεραπευτές κατά την έννοια του περί Εγγραφής Φυσιοθεραπευτών Νόμου του 1989 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
34(I) του 2006 203(I) του 2014.	(γ) εγγεγραμμένους εργοθεραπευτές κατά την έννοια του περί Εγγραφής Επαγγελματιών Εργοθεραπευτών Νόμου του 2006 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ·
136(I) του 2001 55(I) του 2004 35(I) του 2021.	(δ) εγγεγραμμένους λογοπαθολόγους κατά την έννοια του περί Εγγραφής Λογοπαθολόγων Νόμου του 2001 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ·
68(I) του 1995 104(I) του 1996 234(I) του 2004 59(I) του 2009 204(I) του 2014.	(ε) εγγεγραμμένους κλινικούς ψυχολόγους κατά την έννοια του περί Εγγραφής Ψυχολόγων Νόμου του 1995 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ·
31(I) του 1996 42(I) του 2001 171(I) του 2004.	(στ) εγγεγραμμένους κλινικούς διαιτολόγους δυνάμει του περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων Νόμου του 1996 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ·
214 του 1988 131 του 1991 154(I) του 2003 217(I) του 2004 249(I) του 2004 30(I) του 2006 43(I) του 2009 122(I) του 2011 1(I) του 2012 196(I) του 2015 101(I) του 2017 163(I) του 2020.	(ζ) εγγεγραμμένους νοσηλευτές δυνάμει του περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμου του 1988 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ·
173(I) του 2000 154(I) του 2001 189(I) του 2003 133(I) του 2009 28(I) του 2015.	(η) εγγεγραμμένους κοινωνικούς λειτουργούς δυνάμει του περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών Νόμου του 2000 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σε ισχύ·
	και, περιλαμβάνει πρόσωπο το οποίο ασκεί οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα το οποίο είναι είτε ρυθμιζόμενο από νόμο είτε όχι, στον τομέα της υγείας·
8(III) του 2011	«ευάλωτες ομάδες» περιλαμβάνει παιδιά, ηλικιωμένους, πρόσωπα με αναπηρία, περιλαμβανομένης της ψυχικής και διανοητικής αναπηρίας, κατά την έννοια του περί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με

164(I) του 2017 67(I) του 2018 14(III) του 2017	Αναπηρίες και περί Συναφών Θεμάτων (Κυρωτικού) Νόμου του 2011, πρόσωπα με χρόνιες παθήσεις τα οποία έχουν ανάγκη συστηματικής ιατρικής και κοινωνικής φροντίδας, πρόσωπα με εξάρτηση από ουσίες κατά την έννοια του περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νόμου του 2000 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, φυλακισμένους και πρόσωπα υπό κράτηση και πρόσωπα θύματα διαφόρων μορφών βίας, περιλαμβανομένης της έμφυλης βίας κατά την έννοια του περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Κυρωτικού) Νόμου του 2017.
	«καθορισμένος» σημαίνει καθορισμένος από τον παρόντα Νόμο ή τους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς·
	«Κανονισμοί» σημαίνει Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 30 ή δυνάμει οποιουδήποτε άλλου άρθρου του παρόντος Νόμου το οποίο εξουσιοδοτεί την έκδοση κανονισμών·
	«Μητρώο» σημαίνει το Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας που τηρείται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου από την αρμόδια αρχή·
73(I) του 2017 32(I) του 2018. 90(I) του 2001 193(I) του 2003 2(I) του 2004 93(I) του 2004 211(I) του 2004 213(I) του 2004 216(I) του 2004 110(I) του 2005 19(I) του 2006 29(I) του 2008 145(I) του 2009 129(I) του 2010 55(I) του 2011 32(I) του 2016 137(I) του 2016 77(I) του 2017 166(I) του 2017 58(I) του 2019 60(I) του 2022.	«νοσηλευτήριο» σημαίνει οποιοδήποτε δημόσιο νοσηλευτήριο κατά την έννοια του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου του 2017 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και οποιοδήποτε ιδιωτικό νοσηλευτήριο κατά την έννοια του περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμου του 2001 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

	«παιδί» σημαίνει πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών
	«πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας» ή πάροχος υπηρεσιών σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παρέχει υπηρεσίες φροντίδας υγείας
89(Ι) του 2001 134(Ι) του 2002 101(Ι) του 2004 62(Ι) του 2005 74(Ι) του 2017 25(Ι) του 2020. 77(Ι) του 1997 49(Ι) του 2003 26(Ι) του 2007 Παράρτημα 1.	«υπηρεσίες φροντίδας υγείας» περιλαμβάνουν όλες τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας κατά την έννοια του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου του 2001 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, είτε αυτές παρέχονται μέσω του Γενικού Συστήματος Υγείας είτε εκτός αυτού, υπηρεσίες ψυχιατρικής και ιδρυματικής υποχρεωτικής ή εθελοντικής νοσηλείας δυνάμει του περί Ψυχιατρικής Νοσηλείας Νόμου του 1977, οποιουδήποτε είδους οδοντιατρικές υπηρεσίες, υπηρεσίες αποθεραπείας και αποκατάστασης, υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 καθώς και οποιεσδήποτε άλλες υπηρεσίες δύναται να καθορίζει ο Υπουργός κατά καιρούς με διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4.
	«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Υγείας.
Σκοπός του Νόμου.	3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η εισαγωγή προτύπων και ποιοτικών κριτηρίων στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας τα οποία υποχρεούνται όπως τηρούν οι πάροχοι υπηρεσιών φροντίδας κατά την έννοια του παρόντος νόμου καθώς και ο έλεγχος της τήρησης των εν λόγω προτύπων.
Πεδίο Εφαρμογής και εξουσίες Υπουργού.	4. – (1) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε σχέση με υπηρεσίες φροντίδας υγείας που παρέχονται από οποιοδήποτε πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας σε αποδέκτες, οπουδήποτε και εάν αυτές παρέχονται, εξαιρουμένων των πιο κάτω:
	(α) παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από πάροχο τέτοιων υπηρεσιών στο πλαίσιο οικογενειακής ή προσωπικής σχέσης η οποία δεν έχει εμπορικό χαρακτήρα ούτε οικονομική αποζημίωση: Νοείται ότι στην έννοια της οικογενειακής ή προσωπικής σχέσης περιλαμβάνεται η σχέση μεταξύ δύο προσώπων που –

		<p>(i) Διαμένουν στην ίδια κατοικία και μεταχειρίζονται το ένα το άλλο ως μέλος της ίδιας οικογένειας·</p> <p>(ii) Έχουν προσωπική σχέση μεταξύ φίλων</p>
		<p>(β) παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από πάροχο τέτοιων υπηρεσιών σε σχέση με επείγοντα περιστατικά υπό συνθήκες που τέτοια παροχή είναι αναγκαία για τη διάσωση της ζωής του/της αποδέκτη:</p> <p>Νοείται ότι δεν εξαιρούνται οι υπηρεσίες επειγόντων περιστατικών και ασθενοφόρου που παρέχονται από οποιοδήποτε νοσηλευτήριο.</p>
		<p>(γ) παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας σε παιδιά εντός του σχολείου από νοσοκόμα ή την σχολιατρική υπηρεσία άλλο πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας ο οποίος απασχολείται από το σχολείο ή το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας για το σκοπό αυτό.</p>
		<p>(2) Ο Υπουργός δύναται με διάταγμά του το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει περαιτέρω υπηρεσίες φροντίδας υγείας ή να τις εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογή του παρόντος Νόμου.</p>
		<p>(3) Ο Υπουργός δύναται με διάταγμα το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές, πρωτόκολλα και άλλα πρότυπα που αφορούν την εισαγωγή ποιοτικών κριτηρίων στην παροχή υπηρεσιών υγείας.</p>
		<p>(4) Ο Υπουργός δύναται, πριν την έκδοση οποιουδήποτε διατάγματος δυνάμει του εδαφίου (2), να διαβουλευέται, με οποιοδήποτε αρμόδιο φορέα, του ιδιωτικού ή του δημοσίου τομέα, περιλαμβανομένων επαγγελματικών φορέων ή φορέων δικαιωμάτων των ασθενών.</p>
ΜΕΡΟΣ II – ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		
<p>Παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από φυσικά πρόσωπα</p>	5.	<p>–(1) Τηρουμένων των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου που ρυθμίζει την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από επαγγελματίες υγείας, φυσικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας υγείας οφείλουν να πληρούν τις πιο κάτω προϋποθέσεις:</p>

	(α) Σε περίπτωση που ασκούν ρυθμιζόμενο με νόμο επάγγελμα να είναι δεόντως εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο μητρώο του επαγγέλματος τους και να κατέχουν σχετική άδεια εν ισχύ·
	(β) να είναι καλού χαρακτήρα κατά την έννοια του εδαφίου (2)·
	(γ) να μπορούν από απόψεως της υγείας τους να παρέχουν τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, ανάλογα με την υπηρεσία που παρέχουν ·και
	(δ) εγγράφονται στο Μητρώο και για το σκοπό αυτό κοινοποιούν στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία τους για συμπερίληψή τους στο Μητρώο καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή σε αυτά.
	(2) Πρόσωπο θεωρείται καλού χαρακτήρα εφόσον -
	(α) δεν έχει καταδικαστεί για οποιοδήποτε αδίκημα που σχετίζεται με την άσκηση του επαγγέλματός του ή δεν έχει καταδικαστεί για οποιοδήποτε αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα, περιλαμβανομένων αδικημάτων εναντίον παιδιών ή ευάλωτων προσώπων·
65(Ι)/2015 85(Ι)/2018 100(Ι)/2020	(β) δεν είναι πτωχεύσας ή δεν είναι αφερέγγυος κατά την έννοια του περί Αφερεγγυότητας Φυσικών Προσώπων (Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής και Διάταγμα Απαλλαγής Οφειλών) Νόμου του 2015 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
	(γ) δεν του έχει απαγορευτεί η άσκηση του επαγγέλματός του δυνάμει οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας ή δυνάμει δικαστικής απόφασης.
	(3) Για σκοπούς απόδειξης της πλήρωσης των προϋποθέσεων του παρόντος άρθρου, ο πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας προσκομίζει στην αρμόδια αρχή τα ακόλουθα στοιχεία:
91(Ι)/2014 105(Ι)/2014	(α) πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου και πιστοποιητικό ότι δεν περιλαμβάνεται στο Αρχείο του άρθρου 22 του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου του 2014 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή εφαρμόζεται·
	(β) θετικές συστάσεις από προηγούμενη απασχόληση ή παροχή υπηρεσιών στο τομέα των υπηρεσιών φροντίδας υγείας ή στην κοινωνική φροντίδα ή σε παιδιά ή ευάλωτους ενήλικες, οποιοδήποτε από αυτά εφαρμόζεται και όπου εφαρμόζεται·
	(γ) σε περίπτωση άσκησης μη ρυθμιζόμενου με νόμο επαγγέλματος τους τίτλους και προσόντα βάσει των οποίων παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες·

	(δ) λεπτομερές βιογραφικό σημείωμα αναφορικά με προηγούμενη απασχόληση και παροχή των σχετικών με τον παρόντα νόμο υπηρεσιών, στο οποίο να αναγράφονται και οι λόγοι τερματισμού απασχόλησης ή παροχής υπηρεσιών σε περίπτωση που αυτή σχετιζόταν με παιδιά ή ευάλωτους ενήλικες, όπου αυτό εφαρμόζεται·
	(ε) ικανοποιητικές πληροφορίες αναφορικά με την σωματική και ψυχική κατάσταση της υγείας του οι οποίες σχετίζονται με την ικανότητά του να παρέχει τις σχετικές υπηρεσίες φροντίδας υγείας, ανάλογα με την περίπτωση.
	(στ) οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες ή στοιχεία του ζητηθούν από την αρμόδια αρχή, τηρουμένης της αρχής της αναγκαιότητας και αναλογικότητας.
	(4) Για σκοπούς διαπίστωσης κατά πόσο οι πάροχοι υπηρεσιών υγείας οι οποίοι ασκούν ρυθμιζόμενο με νόμο επάγγελμα είναι δεόντως εγγεγραμμένοι στο αντίστοιχο μητρώο του επαγγέλματός τους και κατέχουν σχετική άδεια εν ισχύ από το αντίστοιχο επαγγελματικό τους σώμα, το κάθε αρμόδιο όργανο τήρησης των επαγγελματικών μητρώων έχει υποχρέωση να αποστέλλει στην αρμόδια αρχή σε ετήσια βάση επικαιροποιημένο μητρώο των μελών του τα οποία κατέχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος καθώς και οποιοσδήποτε διαφοροποιήσεις επιφέρονται στο σχετικό μητρώο κατά τη διάρκεια του έτους.
Παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από νομικά πρόσωπα.	6. –(1) Τηρουμένων των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας από νομικά πρόσωπα, νομικό πρόσωπο το οποίο παρέχει τέτοιες υπηρεσίες οφείλει όπως-
	(α) καθορίζει εντός του νομικού προσώπου αρμόδιο πρόσωπο με αρμοδιότητα την επίβλεψη της αποτελεσματικής εφαρμογής των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο και ενημερώνει την αρμόδια αρχή αναφορικά με τα στοιχεία του εν λόγω προσώπου·
	(β) διασφαλίζει ότι το αρμόδιο πρόσωπο είναι καλού χαρακτήρα κατά την έννοια του εδαφίου (2) του άρθρου 5 του παρόντος Νόμου·
	(γ) διασφαλίζει ότι το αρμόδιο πρόσωπο έχει τα κατάλληλα προσόντα, ικανότητες και εμπειρία για την επίβλεψη και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου σε σχέση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν κατά την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας·

	(δ) διασφαλίζει ότι το αρμόδιο πρόσωπο είναι σε θέση από απόψεως της υγείας του να ασκεί τη συγκεκριμένη λειτουργία· και
	(ε) διασφαλίζει ότι το αρμόδιο πρόσωπο έχει τις αναγκαίες αρμοδιότητες και εξουσίες για συλλογή και παραχώρηση στην αρμόδια αρχή των απαιτούμενων δυνάμει του παρόντος Νόμου πληροφοριών και στοιχείων·
	(στ) διασφαλίζει ότι το αρμόδιο πρόσωπο δεν βρέθηκε προηγουμένως υπεύθυνο ή συνείσφερε ή διευκόλυνε ή επέδειξε σοβαρής φύσεως κακή διαχείριση ή κακή συμπεριφορά (ανεξαρτήτως του κατά πόσο αυτή ήταν παράνομη) στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας που διέπεται από τον παρόντα νόμο, όπου αυτό εφαρμόζεται.
	(ζ) εγγράφεται στο Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας και για το σκοπό αυτό κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία του για συμπερίληψή του στο μητρώο καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή σε αυτά.
	(2) Το αρμόδιο πρόσωπο μπορεί να είναι διευθυντής ή διευθύντρια του νομικού προσώπου ή άλλο πρόσωπο με διοικητικές αρμοδιότητες και δεν είναι απαραίτητο όπως είναι το ίδιο πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας κατά την έννοια του παρόντος Νόμου.
	(3) Για σκοπούς απόδειξης της πλήρωσης των προϋποθέσεων του παρόντος άρθρου, το νομικό πρόσωπο πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας προσκομίζει στην αρμόδια αρχή τα ακόλουθα στοιχεία σε σχέση με το αρμόδιο πρόσωπο:
	(α) Ταυτότητα, διεύθυνση, θέση και αρμοδιότητες του εντός του νομικού προσώπου·
	(β) πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου και πιστοποιητικό ότι δεν περιλαμβάνεται στο Αρχείο του άρθρου 22 του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμου του 2014 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή εφαρμόζεται·
	(γ) θετικές συστάσεις από προηγούμενη απασχόληση·
	(δ) σε περίπτωση που το αρμόδιο πρόσωπο είναι και πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας, όλα τα αποδεικτικά που καθορίζονται στο άρθρο·
	(ε) λεπτομερές βιογραφικό σημείωμα αναφορικά με προηγούμενη απασχόληση και παροχή των σχετικών με τις αρμοδιότητες του

	υπηρεσιών στο οποίο να αναγράφονται και οι λόγοι τερματισμού απασχόλησης·
	(στ) ικανοποιητικές πληροφορίες αναφορικά με την σωματική και ψυχική κατάσταση της υγείας του οι οποίες σχετίζονται με την ικανότητα του να ασκεί τις αρμοδιότητές του·
	(ζ) οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες ή στοιχεία ζητηθούν από την αρμόδια αρχή, τηρουμένης της αρχής της αναγκαιότητας και αναλογικότητας.
	(4) Σε περίπτωση που το αρμόδιο πρόσωπο παύει να πληροί οποιεσδήποτε από τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, το νομικό πρόσωπο πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας ενημερώνει την αρμόδια αρχή, και σε περίπτωση που το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί επίσης το ίδιο πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας, ενημερώνει επίσης και την αντίστοιχη αρμόδια αρχή εποπτείας της άσκησης του εν λόγω επαγγέλματος.
Γενική Υποχρέωση για εφαρμογή προτύπων και δικαιωμάτων των ασθενών και γενικές αρχές που διέπουν το νόμο.	7. – (1) Τηρουμένων των διατάξεων οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας, οι υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας παρέχονται μόνο από πρόσωπα τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του παρόντος Νόμου.
	(2) Κάθε πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας έχει υποχρέωση κατά την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών να τηρεί τα πρότυπα που καθορίζονται στον παρόντα νόμο.
1(1)του 2005	(3) Κάθε πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας έχει υποχρέωση να σέβεται και εφαρμόζει στην πράξη τα δικαιώματα των ασθενών όπως αυτά κατοχυρώνονται από τον περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμο του 2005.
	(4) Κάθε πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας έχει υποχρέωση να προσδιορίζει και διασφαλίζει το συμφέρον των παιδιών όταν ο/η αποδέκτης των υπηρεσιών είναι παιδί καθώς επίσης και το συμφέρον των ευάλωτων ομάδων προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.
	(5) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, ο προσδιορισμός του συμφέροντος οποιουδήποτε προσώπου για το οποίο θα πρέπει να γίνει

	τέτοιος προσδιορισμός, δεν γίνεται μόνο στη βάση της ηλικίας ή εμφάνισής του ή μιας κατάστασης στην οποία βρίσκεται κατά τη δεδομένη στιγμή ή πτυχών της συμπεριφοράς του, αλλά στη βάση όλων των σχετικών με το πρόσωπο περιστάσεων και ειδικότερα, θα πρέπει-
	(α) να λαμβάνεται υπόψη κατά πόσο είναι πιθανό ότι το εν λόγω πρόσωπο θα είναι σε θέση σε κάποιο στάδιο να αποφασίσει αποκλειστικά από μόνο του σε σχέση με το θέμα που το αφορά και εάν αυτό είναι πιθανό, τότε είναι πιθανό να γίνει αυτό·
	(β) στο βαθμό που είναι ευλόγως εφικτό, να του επιτρέπεται και να ενθαρρύνεται η συμμετοχή του, περιλαμβανομένης της λήψης ενεργειών που βελτιώνουν την ικανότητά του να συμμετέχει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό σε σχέση με οποιαδήποτε ενέργεια γίνεται για το πρόσωπο αυτό ή οποιαδήποτε απόφαση το επηρεάζει
	(γ) να λαμβάνονται υπόψη, στο βαθμό που αυτά μπορούν να επιβεβαιωθούν-
	(i) οποιεσδήποτε προηγούμενες ή παρούσες επιθυμίες, και ιδίως οποιοδήποτε σχετική γραπτή δήλωση μπορεί να έγινε από το εν λόγω πρόσωπο όταν είχε πλήρη ικανότητα·
	(ii) τις πεποιθήσεις και αξίες του οι οποίες δυνητικά θα μπορούσαν να επηρεάσουν την απόφασή του, εάν είχε πλήρη ικανότητα· και
	(iii) οποιουσδήποτε άλλους παράγοντες που δυνητικά θα μπορούσε να λάβει υπόψη εάν ήταν πλήρως ικανό.
	(δ) να λαμβάνονται υπόψη, στο βαθμό που είναι πρακτικά δυνατό και κατάλληλο, οι απόψεις-
	(i) των γονέων ή κηδεμόνων, όπου αυτό εφαρμόζεται·
	(ii) οποιουδήποτε προσώπου κατονομάζεται από τον αποδέκτη των υπηρεσιών ως πρόσωπο με το οποίο πρέπει να γίνει διαβούλευση για το θέμα για το οποίο πρέπει να ληφθεί απόφαση ή παρόμοιας φύσης θεμάτων·
	(iii) οποιουδήποτε προσώπου συμμετέχει στην φροντίδα του/της αποδέκτη των υπηρεσιών ή ενδιαφέρεται για την φροντίδα του·
	(iv) οποιουδήποτε προσώπου ενεργεί ως εκπρόσωπος του/της αποδέκτη των υπηρεσιών είτε βάσει απόφασης δικαστηρίου είτε βάσει σχετικού διοριστηρίου εγγράφου από το αποδέκτη των υπηρεσιών σε χρόνο που είχε πλήρη ικανότητα.

<p>Ανθρωποκεντρική φροντίδα. 1(Ι) του 2005</p>	<p>8. – (1) Τηρουμένων των διατάξεων του περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμου του 2004 ως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται και του άρθρου 10 του παρόντος Νόμου, η παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας πρέπει να είναι η κατάλληλη, ανάλογα με την κατάσταση της υγείας του/της αποδέκτη υπηρεσιών, να αντιμετωπίζει τις ανάγκες του/της και να αντανακλά επίσης τις προτιμήσεις του/της αποδέκτη των υπηρεσιών.</p>
	<p>(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας οφείλει να -</p>
	<p>(α) προβαίνει, σε συνεργασία με τον/την αποδέκτη υπηρεσιών, σε αξιολόγηση των αναγκών και προτιμήσεων του/της αποδέκτη υπηρεσιών για την φροντίδα που θα παρασχεθεί.</p>
	<p>(β) σχεδιάζει την παροχή φροντίδας και θεραπευτικής αγωγής με γνώμονα τις προτιμήσεις του/της αποδέκτη των υπηρεσιών και να διασφαλίζει ότι ανταποκρίνεται στις ανάγκες του/της.</p>
	<p>(γ) υποστηρίζει και καθιστά ικανό τον/την αποδέκτη υπηρεσιών να κατανοήσει τις επιλογές που έχει σε σχέση με την φροντίδα και θεραπευτική αγωγή και να συζητήσει με κατάλληλους επαγγελματίες υγείας ή άλλα ικανά πρόσωπα τους κινδύνους και τα θετικά αποτελέσματα της κάθε επιλογής·</p>
	<p>(δ) υποστηρίζει και καθιστά ικανό τον/την αποδέκτη των υπηρεσιών για συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων που αφορούν την φροντίδα και θεραπευτική αγωγή, στο μέγιστο δυνατό βαθμό·</p>
	<p>(ε) εμπλέκει τον/την αποδέκτη υπηρεσιών στις αποφάσεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα παρασχεθεί η φροντίδα ή θεραπευτική αγωγή·</p>
	<p>(στ) ενημερώνει τον/την αποδέκτη υπηρεσιών αναφορικά με την προτεινόμενη φροντίδα ή θεραπευτική αγωγή·</p>
	<p>(ζ) προβαίνει σε λογικές αναπροσαρμογές για να καταστήσει δυνατή την παροχή φροντίδας και θεραπευτικής αγωγής στον/στην αποδέκτη των υπηρεσιών.</p>
<p>Αξιοπρέπεια και σεβασμός.</p>	<p>9. - (1) Οι πάροχοι υπηρεσιών φροντίδας υγείας, μεταχειρίζονται τους αποδέκτες των υπηρεσιών με σεβασμό και αξιοπρέπεια και σύμφωνα με τα δικαιώματά τους όπως αυτά κατοχυρώνονται στον περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμο του 2004 ως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.</p>

	(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), οι πάροχοι υπηρεσιών φροντίδας υγείας-
	(α) διασφαλίζουν το δικαίωμα του/της αποδέκτη των υπηρεσιών στην ιδιωτική ζωή·
	(β) υποστηρίζουν την αυτονομία, ανεξαρτησία και συμμετοχή του αποδέκτη των υπηρεσιών στην κοινότητα· και
	(γ) λαμβάνουν υπόψη τους και ενεργούν ανάλογα κατά την παροχή των υπηρεσιών το κατά πόσο εμπίπτουν σε ευάλωτες ομάδες ή κατά πόσο πρόκειται για πρόσωπα με προστατευόμενα από το νόμο χαρακτηριστικά όπως για παράδειγμα την αναπηρία, εθνοτική καταγωγή, θρησκεία, ηλικία ή σεξουαλικό προσανατολισμό.
Συναίνεση.	10. (1) Η παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας γίνεται πάντοτε με τη συναίνεση του/της αποδέκτη σύμφωνα και με τις διατάξεις του περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμου του 2004 ως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
	(2) Σε περίπτωση παιδιών, η συναίνεση δίδεται από τους γονείς ή κηδεμόνες ή/και το παιδί, του οποία λαμβάνεται υπόψη η άποψή του ανάλογα με την ηλικία, βαθμό ωριμότητας και ανάπτυξης: Νοείται ότι παιδιά ηλικίας δεκάξι ετών και άνω, μπορούν κατά κανόνα να αποφασίζουν και να δίνουν συναίνεση από μόνοι τους, εκτός και εάν η ωριμότητα ή/και ο βαθμός ανάπτυξής τους ή άλλες περιστάσεις που τα αφορούν δεν τους επιτρέπουν να αποφασίζουν και δώσουν από μόνοι τους συναίνεση και θα πρέπει να δοθεί αυτή των γονέων τους.
117 του 1989 11(Ι) του 2018.	(3) Σε περίπτωση που αποδέκτης είναι πρόσωπο το οποίο έχει νοητική αναπηρία και δεν είναι σε θέση να λάβει απόφαση και συναινέσει από μόνο του, η συναίνεση δίδεται μέσω της παροχής της απαραίτητης, ανάλογα με την περίπτωση στήριξης για λήψη απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ατόμων με Νοητική Αναπηρία Νόμου του 1989 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

	(4) Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, αποδέκτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να λάβει από μόνος/η του/της απόφαση και να συναινέσει όταν δεν είναι σε θέση -
	(α) να αντιληφθεί τις πληροφορίες που το δίδονται σε σχέση με την απόφαση που καλείται να λάβει: Νοείται ότι, αποδέκτης δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι δεν μπορεί να αντιληφθεί τις πληροφορίες που σχετίζονται με την απόφαση που καλείται να λάβει εάν είναι σε θέση να αντιληφθεί τις εξηγήσεις που του δίνονται με τρόπο που είναι κατάλληλος για τις περιστάσεις του (απλή και κατανοητή γλώσσα, οπτικά βοηθήματα ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο) ·
	(β) να συγκρατήσει αυτές τις πληροφορίες: Νοείται ότι, το γεγονός ότι ο αποδέκτης είναι σε θέση να συγκρατήσει τις εν λόγω πληροφορίες για μικρό χρονικό διάστημα από μόνος του, δεν πρέπει να θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να λάβει την απόφαση.
	(γ) να χρησιμοποιήσει και να ζυγίσει τις εν λόγω πληροφορίες ως μέρος της διαδικασίας λήψης απόφασης· ή
	(δ) να επικοινωνήσει την απόφασή του με οποιοδήποτε τρόπο περιλαμβανομένης της νοηματικής γλώσσας ή μέσω οποιουδήποτε άλλου μέσου, περιλαμβανομένων τεχνολογικών μέσων.
	(5) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι πληροφορίες σχετικές με την απόφαση που πρέπει να ληφθεί, περιλαμβάνουν και πληροφορίες αναφορικά με τις ευλόγως αναμενόμενες συνέπειες της με τον ένα ή άλλο τρόπο απόφασης ή της αδυναμίας λήψης απόφασης.
Ασφαλής φροντίδα και θεραπεία.	11. – (1) Η φροντίδα και θεραπεία πρέπει να παρέχεται με ασφαλή τρόπο στους αποδέκτες.
	(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας οφείλει να -
	(α) αξιολογεί τους κινδύνους στην υγείας και ασφάλεια του/της αποδέκτη που λαμβάνουν την φροντίδα ή θεραπεία·
	(β) λαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για περιορισμό αυτών των κινδύνων·
	(γ) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που παρέχουν φροντίδα ή θεραπεία έχουν τα προσόντα, ικανότητα, δεξιότητες και εμπειρία για να το πράττουν με ασφάλεια·

	(δ) διασφαλίζει ότι οι εγκαταστάσεις όπου παρέχονται οι υπηρεσίες είναι ασφαλείς για τέτοια χρήση και χρησιμοποιούνται με ασφαλή τρόπο
	(ε) διασφαλίζει ότι όπου ο ιατρικός εξοπλισμός ή φάρμακα παρέχονται από τον ίδιο, έχει στη διάθεσή του ικανοποιητικές ποσότητες οι οποίες εξασφαλίζουν την κάλυψη των αναγκών τους με ασφάλεια
	(στ) διαχειρίζεται ορθά και με ασφάλεια τα φάρμακα
	(ζ) αξιολογεί τον κίνδυνο, και λαμβάνει όλες τις κατάλληλες ενέργειες για να προλάβει, ανιχνεύσει και ελέγξει την εξάπλωση μολύνσεων, περιλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας
	(η) διασφαλίζει, όπου η φροντίδα και θεραπεία παρέχεται σε αποδέκτη μαζί με άλλο πάροχο ή παραπέμπεται σε άλλο πάροχο ή άλλα πρόσωπα που εργάζονται σε αυτόν αυτή παρέχεται έγκαιρα και με ασφάλεια στον αποδέκτη.
Προστασία των αποδεκτών υπηρεσιών από κατάχρηση και ακατάλληλη θεραπεία.	12. – (1) Οι πάροχοι υπηρεσιών έχουν υποχρέωση να προστατεύουν τους αποδέκτες από κατάχρηση και ακατάλληλη θεραπεία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
	(2) Οι πάροχοι υπηρεσιών οφείλουν να διαθέτουν συστήματα και διαδικασίες που εφαρμόζονται αποτελεσματικά για την πρόληψη, διερεύνηση οποιασδήποτε ισχυριζόμενης κατάχρησης των αποδεκτών των υπηρεσιών.
	(3) Οι υπηρεσίες φροντίδας υγείας στους αποδέκτες δεν πρέπει να παρέχεται με τρόπο ο οποίος να-
	(α) συνιστά ή περιλαμβάνει διάκριση εναντίον αποδέκτη υπηρεσιών στη βάση προστατευόμενου χαρακτηριστικού σύμφωνα με τους νόμους και διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η Δημοκρατία
	(β) περιλαμβάνει ενέργειες που στοχεύουν στον έλεγχο ή περιορισμό του αποδέκτη των υπηρεσιών και οι οποίες δεν είναι αναγκαίες ή αναλογικές για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε κινδύνου ή βλάβης του αποδέκτη των υπηρεσιών ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου, σε περίπτωση που ο αποδέκτης των υπηρεσιών δεν υπόκειται στον εν λόγω έλεγχο ή περιορισμό
	(γ) συνιστά εξευτελιστική και ταπεινωτική μεταχείριση του αποδέκτη των υπηρεσιών

	(δ) παραβλέπει σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες του αποδέκτη των υπηρεσιών για φροντίδα και θεραπεία.
	(5) Αποδέκτης των υπηρεσιών φροντίδας υγείας δεν στερείται της προσωπικής του ελευθερίας για να του/της παρασχεθεί φροντίδα και θεραπεία χωρίς διάταγμα δικαστηρίου.
	(6) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου - «κατάχρηση» σημαίνει –
	(α) οποιαδήποτε συμπεριφορά συνιστά σεξουαλικό αδίκημα εναντίον ενήλικου ή ανήλικου προσώπου, περιλαμβανομένων σεξουαλικών αδικημάτων στη βάση του φύλου ή ταυτότητας φύλου, δυνάμει οποιουδήποτε νόμου της Δημοκρατίας·
	(β) κακοποίηση (σωματική ή ψυχολογική) του/της αποδέκτη των υπηρεσιών·
	(γ) κλοπή, κακή διαχείριση ή υπεξαίρεση χρημάτων ή περιουσίας που ανήκει στον/στην αποδέκτη των υπηρεσιών· ή
	(δ) παραμέληση αποδέκτη υπηρεσιών.
	(7) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πρόσωπο ελέγχει ή περιορίζει αποδέκτη υπηρεσιών, όταν το εν λόγω πρόσωπο -
	(α) χρησιμοποιεί ή απειλεί να χρησιμοποιήσει βία ή εξουσία που κατέχει για να διασφαλίσει ότι ο/η αποδέκτης των υπηρεσιών θα ενεργήσει με τρόπο στον οποίο αντιστέκεται·
	(β) περιορίζει την ελευθερία διακίνηση του/της αποδέκτη των υπηρεσιών, είτε αυτό/αυτή αντιστέκεται με διάφορα μέσα, περιλαμβανομένων φυσικών, μηχανικών ή χημικών μέσων.
Διατροφικές ανάγκες και ανάγκες ενυδάτωσης.	13. - (1) Πάροχος υπηρεσιών έχει υποχρέωση να ικανοποιεί τις διατροφικές ανάγκες και ανάγκες ενυδάτωσης του /της αποδέκτη υπηρεσιών.
	(2) Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται όπου -
	(α) η φροντίδα και θεραπεία περιλαμβάνει:
	(i) την παροχή διαμονής από τον πάροχο, ή

		(ii) την παροχή διανυκτέρευσης στον/στην αποδέκτη των υπηρεσιών σε υποστατικό που χρησιμοποιείται από τον πάροχο για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας κατά την έννοια του παρόντος νόμου.
		(β) η ικανοποίηση των διατροφικών αναγκών και αναγκών ενυδάτωσης του αποδέκτη των υπηρεσιών, αποτελούν μέρος των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας και θεραπείας.
		(3) Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται όπου η εφαρμογή του θα κατέληγε σε παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 10 ή δεν θα ήταν προς το συμφέρον του αποδέκτη των υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
		(4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου διατροφικές ανάγκες ή ανάγκες ενυδάτωσης, σημαίνει
		(α) λήψη από τον/την αποδέκτη των υπηρεσιών κατάλληλης και θρεπτικής τροφής και υγρών ικανοποιητικών για τη διατήρηση της ζωής και της καλής υγείας·
		(β) λήψη από τον/την αποδέκτη των υπηρεσιών παρεντερικής διατροφής (parenteral nutrition) και συμπληρωμάτων διατροφής σύμφωνα με οδηγίες αρμόδιου επαγγελματία υγείας·
		(γ) ικανοποίηση εύλογων απαιτήσεων του/της αποδέκτη των υπηρεσιών από τον πάροχο υπηρεσιών για τροφή και υγρά, οι οποίες προκύπτουν από τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις ή πολιτισμικό του υπόβαθρο·
		(δ) όπου είναι αναγκαίο, υποστηρικτικές υπηρεσίες προς τον αποδέκτη των υπηρεσιών για τη λήψη τροφής και υγρών.
Υποστατικά και εξοπλισμός.		14. – (1) Τηρουμένων οποιωνδήποτε άλλων νομοθεσιών που ρυθμίζουν πρότυπα σε σχέση με υποστατικά και εξοπλισμό για παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας, τα υποστατικά και εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται από τον πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας πρέπει να -
		(α) είναι πλήρως αδειοδοτημένα από τις αρμόδιες αρχές ανάλογα με την χρήση τους·
		(β) είναι καθαρά·
		(γ) είναι ασφαλή·
		(δ) είναι κατάλληλα για τον σκοπό χρήσης τους·
		(ε) χρησιμοποιούνται με τον κατάλληλο τρόπο·

	(στ) διατηρούνται σε καλή κατάσταση· και
	(ζ) τοποθετούνται κατάλληλα ανάλογα με τον σκοπό χρήσης τους.
	(2) Ο πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας, οφείλει να διατηρεί τα υποστατικά και εξοπλισμό που χρησιμοποιεί σε ψηλά υγειονομικά επίπεδα, κατάλληλα για τον σκοπό χρήσης τους.
	(3) Για τους σκοπούς των παραγράφων (β) μέχρι (στ) του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου ο όρος «εξοπλισμός» δεν περιλαμβάνει εξοπλισμό που βρίσκεται στον τόπο διαμονής του αποδέκτη των υπηρεσιών όταν-
	(α) δεν παρέχεται διαμονή ως μέρος της φροντίδας και θεραπείας του αποδέκτη των υπηρεσιών· και
	(β) τέτοιος εξοπλισμός δεν παρέχεται από τον πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
Μηχανισμός υποβολής και εξέτασης παραπόνων.	15. – (1) Κάθε πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας οφείλει να διαθέτει και εφαρμόζει μηχανισμό και διαδικασίες αναγνώρισης, υποβολής, καταγραφής, διαχείρισης και απάντησης παραπόνων που υποβάλλονται από αποδέκτες υπηρεσιών, σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχουν.
	(2) Οποιοδήποτε παράπονο υποβάλλεται από αποδέκτη υπηρεσιών, διερευνάται και λαμβάνεται κάθε αναγκαία και ανάλογη ενέργεια προς αντιμετώπιση οποιωνδήποτε προβλημάτων διαπιστώνονται από τη διερεύνηση του παραπόνου.
	(3) Πάροχος υπηρεσιών φροντίδα υγείας οφείλει να προσκομίζει στην αρμόδια αρχή, όταν αυτό του/της ζητηθεί, εντός προθεσμίας που η αρμόδια αρχή καθορίζει, συνοπτική παρουσίαση-
	(α) των παραπόνων που υποβλήθηκαν κάτω από τέτοιο μηχανισμό·
	(β) των απαντήσεων του παρόχου υπηρεσιών που δόθηκαν σε παραπονούμενους/ες και οποιασδήποτε μεταγενέστερης επικοινωνίας που πραγματοποιήθηκε σε σχέση με τέτοια παράπονα· και
	(γ) οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες ζητήσει η αρμόδια αρχή σε σχέση με τέτοια παράπονα ή διαδικασίες που τα αφορούν.

Καλή διακυβέρνηση.	16. – (1) Πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας οφείλει να εγκαθιδρύει και λειτουργεί σύστημα και διαδικασίες που να διασφαλίζουν συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και πρότυπα του παρόντος Νόμου.
	(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1), τέτοιο σύστημα και διαδικασίες θα πρέπει να επιτρέπουν στον πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας, ειδικότερα -
	(α) να αξιολογεί, επιβλέπει και βελτιώνει την ποιότητα και ασφάλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών στο πλαίσιο της άσκησης της δραστηριότητας του, περιλαμβανομένης της ποιότητας της εμπειρίας των αποδεκτών των σχετικών υπηρεσιών·
	(β) να αξιολογεί, επιβλέπει και να περιορίζει τους κινδύνους που σχετίζονται με την υγεία, ασφάλεια και ευημερία των αποδεκτών των υπηρεσιών και άλλων που δυνητικά τίθενται σε κίνδυνο από τις παρεχόμενες υπηρεσίες·
	(γ) να διατηρεί με ασφάλεια ακριβή και ολοκληρωμένα και επικαιροποιημένα στοιχεία σε σχέση με τον κάθε αποδέκτη υπηρεσιών, περιλαμβανομένων στοιχείων αναφορικά με την παρεχόμενη φροντίδα και θεραπεία καθώς και των αποφάσεων που λήφθηκαν σε σχέση με αυτές·
	(δ) να διατηρεί με ασφάλεια άλλα στοιχεία τα οποία είναι αναγκαίο να διατηρηθούν αναφορικά με πρόσωπα που εργοδοτεί για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την διακυβέρνηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας·
	(ε) να επιζητεί και αναλαμβάνει ενέργειες μετά από την αξιολόγηση των απόψεων των αποδεκτών των υπηρεσιών και άλλων σχετικών προσώπων σε σχέση με τις παρεχόμενες υπηρεσίες για σκοπούς συνεχούς αξιολόγησης και βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών.
	(3) Πάροχος υπηρεσιών αποστέλλει στην αρμόδια αρχή, όποτε αυτή ζητήσει, και σε προθεσμία που αυτή καθορίζει-
	(α) έκθεση αναφορικά με το πώς και σε ποιο βαθμό, κατά την άποψη του ιδίου συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου, και
	(β) τους σχεδιασμούς του ως προς τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με στόχο τη διασφάλιση τη υγείας και ευημερίας των αποδεκτών των υπηρεσιών του.

Στελέχωση.	17. – (1) Πάροχος υπηρεσιών έχει υποχρέωση να απασχολεί ικανοποιητικό αριθμό προσώπων με τα κατάλληλα προσόντα, ικανότητες, δεξιότητες και εμπειρία που να του επιτρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
	(2) Πρόσωπα που απασχολούνται από πάροχο υπηρεσιών πρέπει, για τους σκοπούς του παρόντος νόμου-
	(α) να λαμβάνουν κατάλληλη και αναγκαία υποστήριξη, εκπαίδευση, επαγγελματική εξέλιξη, επίβλεψη και αξιολόγηση που να τους επιτρέπει να ασκούν τα καθήκοντα για τα οποία έχουν εργοδοτηθεί ·
	(β) να διευκολύνονται στην απόκτηση περαιτέρω και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε σχέση με τα καθήκοντα που ασκούν·
	(γ) όπου αυτά τα πρόσωπα είναι επαγγελματίες υγείας, κοινωνικοί λειτουργοί ή άλλοι επαγγελματίες που απασχολούνται σε επαγγελματία υγείας να υποβάλλουν στοιχεία στην αρμόδια αρχή από τα οποία να προκύπτει ότι εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις άσκησης του επαγγέλματός του και του παρόντος νόμου οι οποίες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για εκπλήρωση του ρόλου τους.
Καθήκον ειλικρίνειας και διαφάνειας.	18. - (1) Πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει καθήκον ειλικρίνειας και διαφάνειας προς τους αποδέκτες υπηρεσιών σε σχέση με την φροντίδα και θεραπεία που τους παρέχεται.
	(2) Το συντομότερο πρακτικά δυνατό μετά από διαπίστωση ότι προέκυψε κοινοποιήσιμο περιστατικό ασφαλείας, ο πάροχος υπηρεσιών φροντίδας υγείας οφείλει -
	(α) να ενημερώνει τον/την αποδέκτη των υπηρεσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3) ·
	(β) να παρέχει εύλογη υποστήριξη στον/στην αποδέκτη των υπηρεσιών, περιλαμβανομένης υποστήριξης στο στάδιο της ενημέρωσης.
	(3) Η ενημέρωση του εδαφίου (2) πρέπει-
	(α) να δίδεται αυτοπροσώπως στον αποδέκτη των υπηρεσιών από ένα ή περισσότερους εκπροσώπους του παρόχου υπηρεσιών·

	(β) να περιλαμβάνει εξηγήσεις, οι οποίες εξ όσων καλύτερα γνωρίζει ο πάροχος των υπηρεσιών είναι αληθείς, αναφορικά με όλα τα πραγματικά περιστατικά που είναι σε γνώση του παρόχου αναφορικά με το κοινοποιήσιμο περιστατικό ασφαλείας κατά το στάδιο της ενημέρωσης·
	(γ) να ενημερώνει τον αποδέκτη των υπηρεσιών αναφορικά με τυχόν αναγκαία, κατά την άποψη του παρόχου, περαιτέρω διερεύνηση του περιστατικού ασφαλείας·
	(δ) να περιλαμβάνει απολογία·
	(ε) να καταγράφεται και τοποθετείται σε αρχείο το οποίο διατηρείται από τον πάροχο των υπηρεσιών ειδικά για τον σκοπό αυτό.
	(4) Η ενημέρωση που δίδεται υπό την παράγραφο (α) του εδαφίου (2) θα πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφη ενημέρωση που δίδεται ή αποστέλλεται στον/στην αποδέκτη των υπηρεσιών η οποία περιλαμβάνει -
	(α) τις πληροφορίες της παραγράφου (β) του εδαφίου (3)·
	(β) λεπτομέρειες της περαιτέρω διερεύνησης της παραγράφου (γ) του εδαφίου (3)·
	(γ) τα αποτελέσματα της περαιτέρω διερεύνησης του περιστατικού ασφαλείας·
	(δ) την απολογία
	και της οποίας διατηρείται αντίγραφο στο αρχείο της παραγράφου (ε) του εδαφίου (3).
	(5) Σε περίπτωση που ο/η αποδέκτης των υπηρεσιών αρνείται να μιλήσει με τον εκπρόσωπο του παρόχου υπηρεσιών τα εδάφια (2) μέχρι (4) δεν εφαρμόζονται και το γεγονός της άρνησης καθώς και οι προσπάθειες που έγιναν για επικοινωνία καταγράφονται και διατηρούνται στο αρχείο της παραγράφου (ε) του εδαφίου (3).
	(6) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου-
	«απολογία» σημαίνει την έκφραση λύπης ή μετάνοιας σε σχέση με κοινοποιήσιμο περιστατικό ασφαλείας·
	«κοινοποιήσιμο περιστατικό ασφαλείας» σημαίνει ακούσιο ή απροσδόκητο περιστατικό το οποίο λαμβάνει χώρα σε σχέση με αποδέκτη υπηρεσιών κατά την παροχή των υπηρεσιών φροντίδας υγείας, το οποίο κατά την εύλογη άποψη επαγγελματία υγείας, θα μπορούσε να καταλήξει ή κατάληξε –

	(α) στον θάνατο του αποδέκτη των υπηρεσιών, όταν ο θάνατος οφείλεται στο περιστατικό και όχι στην φυσική πορεία της ασθένειας ή της κατάστασης τη υγείας του αποδέκτη, ή
	(β) σε μέτρια ή σοβαρή σωματική βλάβη ή μακροχρόνια ψυχολογική βλάβη στον αποδέκτη των υπηρεσιών φροντίδας υγείας·
	«μακροχρόνια ψυχολογική βλάβη» σημαίνει ψυχολογική βλάβη την οποία έχει βιώσει ο/η αποδέκτης των υπηρεσιών, ή είναι πιθανό να βιώσει για συνεχόμενη περίοδο τουλάχιστον 28 ημερών·
	«μέτρια αύξηση στην αναγκαία θεραπεία» σημαίνει την μην προγραμματισμένη επιστροφή σε χειρουργική επέμβαση, την μη προγραμματισμένη εισαγωγή σε νοσηλεύτήριο, ανάγκη μακροχρόνιας φροντίδας, επιμήκυνση του χρόνου εισαγωγής σε νοσηλεύτήριο ή παρακολούθησης ως εξωτερικός ασθενής, την ακύρωση θεραπείας ή μεταφορά σε άλλο είδος θεραπείας (όπως της εντατικής θεραπείας)·
	«μέτρια βλάβη» σημαίνει-
	(α) βλάβη η οποία για την αποκατάστασή της απαιτεί μέτρια αύξηση στην αναγκαία θεραπεία, και
	(β) σημαντική αλλά όχι μόνιμη βλάβη.
	«σοβαρή βλάβη» σημαίνει τη μόνιμη μείωση των σωματικών, αισθητηριακών, κινητικών, φυσιολογικών ή νοητικών λειτουργιών, περιλαμβανομένης της αφαίρεσης λάθος οργάνου ή άκρου ή εγκεφαλικής βλάβης, η οποία συνδέεται άμεσα με το κοινοποιήσιμο περιστατικό και δεν συνδέεται με την φυσική πορεία της ασθένειας ή κατάστασης της υγείας του αποδέκτη των υπηρεσιών.
	ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ , ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
Εξουσίες αρμόδιας αρχής.	19. - (1) Η αρμόδια αρχή για σκοπούς ελέγχου και εποπτείας των παρόχων υπηρεσιών φροντίδας υγείας κατά την εφαρμογή του παρόντος Νόμου ασκεί τις δυνάμεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμεις αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, εξουσίες και αρμοδιότητες.
	(2) Ειδικότερα η αρμόδια αρχή έχει και ασκεί τις ακόλουθες εξουσίες και αρμοδιότητες:

	(α) τηρεί Μητρώο παρόχων υπηρεσιών φροντίδας υγείας οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος Νόμου·
	(β) ασκεί έλεγχο και εποπτεία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους σε κάθε πάροχο υπηρεσιών, με σκοπό τη διασφάλιση συνεχούς συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών μέσω των εντεταλμένων επιθεωρητών ·
	(γ) επιβάλλει διοικητικές ποινές, περιλαμβανομένων διοικητικών προστίμων, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών και Διαταγμάτων από παρόχους υπηρεσιών.
	(δ) δέχεται και διερευνά καταγγελίες ή παράπονα από αποδέκτες υπηρεσιών αναφορικά με παραβιάσεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών και Διαταγμάτων·
	(ε) τηρεί αρχείο με τις υποχρεωτικές κοινοποιήσεις από τους παρόχους υπηρεσιών καθώς επίσης και με τα παράπονα που λαμβάνει.
	(στ) ενημερώνει τα αρμόδια επαγγελματικά σώματα των παρόχων υπηρεσιών αναφορικά με παραβιάσεις των διατάξεων του παρόντος Νόμου για τη λήψη δικών τους ενεργειών εκεί και όπου αυτό εφαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση, εφόσον οι παραβιάσεις εμπίπτουν στον τομέα αρμοδιοτήτων τους.
	(ζ) αναφορικά με παρόχους υπηρεσιών συμβεβλημένων με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας σύμφωνα με τον περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμο του 2001 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ενημερώνει τον εν λόγω Οργανισμό, σε περίπτωση που παραβιάσεις του παρόντος νόμου εμπίπτουν στον τομέα αρμοδιοτήτων του ή συνιστούν και παράβαση των συμβάσεων των παρόχων με τον Οργανισμό.
	(η) εκδίδει τις αναγκαίες, κατά την κρίση της εγκύκλιες οδηγίες προς τους παρόχους υπηρεσιών φροντίδας υγείας αναφορικά με την ορθή εφαρμογή και ερμηνεία των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών·
	(θ) καθορίζει τις διαδικασίες και προθεσμίες που πρέπει να ακολουθούνται από τους παρόχους υπηρεσιών σε σχέση με τις υποχρεωτικές κοινοποιήσεις ή/και σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο θέμα χρήζει καθορισμού για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος Νόμου με Διατάγματα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
	(ι) καθορίζει τις διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής παραπόνων από αποδέκτες υπηρεσιών.

	(ια) ενημερώνει τους αποδέκτες υπηρεσιών αναφορικά με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τα δικαιώματά τους, καθώς επίσης και τις διαδικασίες που μπορούν να ακολουθήσουν σε περίπτωση παραβίασής τους.
	(ιβ) Συμβουλευεί τον Υπουργό, είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν αιτήματος του Υπουργού, για κάθε θέμα που αφορά ή σχετίζεται με την εφαρμογή, καθώς και με τις επιθυμητές ή αναγκαίες αλλαγές ή τροποποιήσεις των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών·
	(ιγ) Ασκήι οποιαδήποτε άλλη εξουσία ή αρμοδιότητα που ανατίθεται ρητά σε αυτήν από τον παρόντα Νόμο ή τους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς ή Διαταγμάτων.
Εποπτεία εφαρμογής του νόμου μέσω εντεταλμένων επιθεωρητών.	20. —(1) Η αρμόδια αρχή για σκοπούς ελέγχου και εποπτείας των παρόχων υπηρεσιών ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών καθορίζει με Διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας ως εντεταλμένους επιθεωρητές, με προσόντα σχετικά με το αντικείμενο του παρόντος Νόμου, όπως αυτή θεωρεί αναγκαίο.
	(2) Κάθε εντεταλμένος/η επιθεωρητής/τρια, έχει αρμοδιότητα και εξουσία —
	(α) να επισκέπτεται και ασκήι ετήσιους και έκτακτους ελέγχους σε παρόχους υπηρεσιών, για να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτοί συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών ή/και των εγκυκλίων της αρμόδιας αρχής·
	(β) να διερευνά παράπωνα και καταγγελίες από αποδέκτες υπηρεσιών που του παραπέμπονται από την αρμόδια αρχή αναφορικά με παραβιάσεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών·
	(γ) να υποβάλλει έκθεση στην αρμόδια αρχή σε περίπτωση όπου οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών ή οποιασδήποτε εγκυκλίου εκδίδεται δυνάμει του παρόντος Νόμου δεν έχει τηρηθεί ή δεν τηρείται και να υποβάλλει εισηγήσεις για την επιβολή κυρώσεων για την περίπτωση.
	(δ) Να υποβάλλει εισηγήσεις και εκθέσεις στην αρμόδια αρχή και να την συμβουλευεί για θέματα που άπτονται της αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος νόμου, είτε αυτεπάγγελα είτε μετά από πρόσκληση της αρμόδιας αρχής.

	(3) Εντεταλμένος/η επιθεωρητής/τρια ο/η οποίος/α κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του/της λαμβάνει γνώση οποιασδήποτε πληροφορίας ή στοιχείου δεν επιτρέπεται να τα αποκαλύπτει σε τρίτους, εκτός για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών ή στο πλαίσιο οποιασδήποτε δικαστικής διαδικασίας.
Εξουσία Εισόδου και επιθεώρησης.	21. (1) Εντεταλμένος/η επιθεωρητής/τρια δύνανται, κατά πάντα εύλογο χρόνο και αφού επιδείξει το αποδεικτικό της ιδιότητάς του/της, να ασκεί τις ακόλουθες εξουσίες:
	(α) Να εισέρχεται, για σκοπούς διαπίστωσης της διάπραξης οποιουδήποτε αδικήματος κατά τον παρόντα Νόμο, σε οποιοδήποτε υποστατικό ή χώρο, όπου παρέχονται υπηρεσίες φροντίδας υγείας: Νοείται ότι σε περίπτωση που το υποστατικό ή ο χώρος στον οποίο επιθυμούν να εισέλθει, αποτελεί κατοικία, τότε θα πρέπει πρώτα να εξασφαλιστεί διάταγμα Δικαστηρίου·
	(β) να εισέρχεται σε οποιοδήποτε χώρο όπου παρέχονται υπηρεσίες φροντίδας υγείας με σκοπό την άσκηση ετήσιου ή έκτακτου ελέγχου ή επιθεώρησης, για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται, οι διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών ή οποιασδήποτε εγκυκλίου της αρμόδιας αρχής·
	(γ) να απαιτεί από το κατά τον πάροχο υπηρεσιών ή το αρμόδιο πρόσωπο νομικού προσώπου ή οποιοδήποτε άλλο υπεύθυνο πρόσωπο κατά τη δεδομένη στιγμή, κατά τον ετήσιο ή έκτακτο έλεγχο ή επιθεώρηση τους παρόχου, την παρουσίαση οποιωνδήποτε αρχείων οφείλουν να τηρούν δυνάμει του παρόντος νόμου ή άλλων εγγράφων τα οποία απαιτείται να τηρούνται δυνάμει του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών·
	(δ) να απαιτεί από τον πάροχο υπηρεσιών ή το αρμόδιο πρόσωπο νομικού προσώπου ή οποιοδήποτε άλλο υπεύθυνο πρόσωπο κατά τη δεδομένη στιγμή τη διενέργεια οποιοδήποτε επί τόπου δοκιμαστικού ελέγχου της λειτουργίας οποιασδήποτε συσκευής ή εξοπλισμού που χρησιμοποιεί ο πάροχος και, σε περίπτωση που διαπιστώνεται βλάβη ή κακή λειτουργία του, να απαιτεί την άμεση αντικατάσταση ή επιδιόρθωση του·

	(2) Εντεταλμένος/η επιθεωρητής/τρια ο/η οποίος/α εισέρχεται σε υποστατικό ή άλλο χώρο δυνάμει του εδαφίου (1) μπορεί να έχει μαζί του/της τέτοια άλλα πρόσωπα και τέτοιο εξοπλισμό όπως αυτός/ή κρίνει αναγκαίο και, σε περίπτωση που εύλογα πιστεύει ότι στο χώρο αυτό έχουν παραβιαστεί οι διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών ή έχει διαπραχθεί οποιοδήποτε αδίκημα κατά τον παρόντα Νόμο, έχει εξουσία να κατάσχει και συλλέξει τέτοια αποδεικτικά στοιχεία που εύλογα πιστεύει ότι θα χρειαστούν σε μελλοντική διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων ή ποινικής δίωξης για το αδίκημα αυτό.
	(3) Ο πάροχος υπηρεσιών οφείλει να μεριμνά ώστε να παρέχεται κάθε δυνατή διευκόλυνση στον/στην εντεταλμένο/η επιθεωρητή/τρια για την ταχεία και απρόσκοπτη διεκπεραίωση της επιθεώρησης.
Υποχρέωση αναφοράς παραβιάσεων του παρόντος νόμου.	22. – (1) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή κατά την εποπτεία εφαρμογής του παρόντος νόμου από τους παρόχους υπηρεσιών διαπιστώνει παραβιάσεις του για τις οποίες έχει εύλογη υποψία ότι αυτές συνιστούν επίσης παραβιάσεις ή πιθανές παραβιάσεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανόνων δεοντολογίας που διέπουν την άσκηση του επαγγέλματος παρόχου υπηρεσιών ή τα δικαιώματα των ασθενών δυνάμει του περί Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμου ή του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου ή των συμβάσεων παρόχων υπηρεσιών με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, παραπέμπει το θέμα και όλα τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της στην αρμόδια ανάλογα με την περίπτωση αρχή, για άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δυνάμει του νομικού πλαισίου που τις διέπει.
	(2) Σε περίπτωση που αρμόδια αρχή ή οργανισμός, δυνάμει οποιουδήποτε άλλου νόμου που ρυθμίζει οποιαδήποτε θέματα στον τομέα της υγείας, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της διαπιστώσει ή έχει εύλογη υποψία ότι πάροχος υπηρεσιών παραβιάζει τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, διαβιβάζει τα εν λόγω στοιχεία στην αρμόδια αρχή δυνάμει του παρόντος Νόμου για άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
Επιβολή διοικητικών κυρώσεων .	23. (1) Η αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που διαπιστώνει οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων

	Κανονισμών ή Διατάγματος ή οποιασδήποτε εγκυκλίου και ανεξάρτητα από το κατά πόσο τέτοια παράβαση συνιστά επίσης ποινικό αδίκημα δυνάμει του παρόντος Νόμου, δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο ύψους από €500.00 (πεντακόσια ευρώ) μέχρι €20,000.00 (είκοσι χιλιάδες ευρώ) κατ' ανώτατο όριο, ανά παράβαση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα και το επαναλαμβανόμενο ή μη της παράβασης.
	(2) Η αρμόδια αρχή πριν από την επιβολή των προβλεπόμενων στον παρόντα Νόμο διοικητικών προστίμων, αποστέλλει στον πάροχο υπηρεσιών με διπλοσυστημένη επιστολή ειδοποίηση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστωμένες παραβάσεις των διατάξεων του Νόμου ή/ και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών ή εγκυκλίων και τον/την καλεί σε συμμόρφωση εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης.
	(3) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την δυνάμει του εδαφίου (2) ειδοποίηση, η αρμόδια αρχή αποφασίζει κατά πόσο θα επιβάλει πρόστιμο και σε περίπτωση τέτοιας απόφασης, αποστέλλει με διπλοσυστημένη επιστολή ειδοποίηση επιβολής διοικητικού προστίμου με την οποία καθορίζει -
	(α) Την υποχρέωση ή τις υποχρεώσεις που παραβιάζονται από τον πάροχο υπηρεσιών· και
	(β) προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης μέσα στην οποία το κατά νόμο υπεύθυνο πρόσωπο του Κέντρου, δύναται να υποβάλει γραπτή ένσταση στην αρμόδια αρχή.
	(4) Σε περίπτωση μη υποβολής ένστασης εντός της ταχθείσας προθεσμίας ή σε περίπτωση που κατά την εξέταση οποιασδήποτε ένστασης, η αρμόδια αρχή εμμένει στη διαπίστωσή της αναφορικά με παράβαση υποχρεώσεων, δύναται να εκδώσει απόφαση με την οποία να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και να διατάσσει τον πάροχο υπηρεσιών να επανορθώσει τις παραβάσεις μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα το οποίο καθορίζει στην απόφασή της .
	(5) Το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται από την αρμόδια αρχή δυνάμει του εδαφίου (4) είναι ανάλογο της σοβαρότητας και βαρύτητας της

	παραβίασης, το επαναλαμβανόμενο αυτής και τηρεί σε κάθε περίπτωση την αρχή της αναλογικότητας.
	(6) Η αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής για επιβολή διοικητικού προστίμου αποστέλλεται με διπλοσυστημένη επιστολή στον πάροχο υπηρεσιών.
	(7) Το διοικητικό πρόστιμο εισπράττεται από την αρμόδια αρχή μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας προς άσκηση ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό δυνάμει του άρθρου 24 ή/και προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος, και, σε περίπτωση που ασκήθηκαν τέτοιες προσφυγές, μετά την επιβεβαίωση ή την επικύρωση της απόφασης από τον Υπουργό ή/και το Διοικητικό Δικαστήριο, ανάλογα με την περίπτωση.
	(8) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο επιβαλλομένων από την αρμόδια αρχή προστίμων, η αρμόδια αρχή λαμβάνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο προς τη Δημοκρατία.
	(9) Το πρόστιμο πληρώνεται στο λογιστήριο του Υπουργείου Υγείας.
	(10) Η αρμόδια αρχή δύναται σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης των διατάξεων του παρόντος Νόμου από πάροχο υπηρεσιών φροντίδας υγείας, να τον διαγράψει από το Μητρώο.
Ιεραρχική προσφυγή στον Υπουργό και ένδικα μέσα.	24. (1) Απόφαση της αρμόδιας αρχής για επιβολή διοικητικών κυρώσεων δυνάμει του άρθρου 23 δύναται να προσβληθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή ή επίδοσή της, ανάλογα με την περίπτωση, με ιεραρχική προσφυγή στον Υπουργό ή εντός 75 ημερών με προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 146 του Συντάγματος.

	(2) Η απόφαση της αρμόδιας αρχής καθίσταται εκτελεστή με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας καταχώρησης ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό ή σε περίπτωση άσκησης τέτοιας ιεραρχικής προσφυγής, με την έκδοση της απόφασης του Υπουργού επί της ιεραρχικής προσφυγής.
	(3) Σε περίπτωση άσκησης ιεραρχικής προσφυγής, ο Υπουργός εξετάζει την υποβαλλόμενη σε αυτόν ιεραρχική προσφυγή εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών και, αφού ακούσει ή δώσει την ευκαιρία στον προσφεύγοντα να υποστηρίξει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή, αποφασίζει για την προσφυγή και κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση την απόφασή του στον προσφεύγοντα: Νοείται ότι ο Υπουργός δύναται, πριν από την έκδοση της απόφασής του για την προσφυγή, να αναθέσει σε λειτουργό ή επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου του να εξετάσει ορισμένα θέματα που αναφύονται στην προσφυγή και να υποβάλει σχετικό πόρισμα στον Υπουργό.
	(4) Ο Υπουργός δύναται—
	(α) Να επιβεβαιώσει την προσβληθείσα απόφαση·
	(β) να ακυρώσει την προσβληθείσα απόφαση·
	(γ) να τροποποιήσει την προσβληθείσα απόφαση·
	(δ) να προβεί στην έκδοση νέας απόφασης σε αντικατάσταση της προσβληθείσας·
	(ε) να παραπέμψει την υπόθεση στην αρμόδια αρχή με εντολή να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια.
	(5) Ο Υπουργός κατά τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4) δύναται να λάβει υπόψη και γεγονότα μεταγενέστερα της έκδοσης της απόφασης της αρμόδιας αρχής ή/και γεγονότα τα οποία ενδεχομένως να μην είχαν τεθεί ενώπιον της αρμόδιας αρχής κατά την έκδοση της απόφασής του.
	(6) Πρόσωπο το οποίο, αφού άσκησε ιεραρχική προσφυγή, δεν ικανοποιείται από την απόφαση του Υπουργού δύναται να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος.
ΜΕΡΟΣ IV - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	

Ποινικά αδικήματα και ποινές.	25. – (1) Πρόσωπο το οποίο παρέχει υπηρεσίες φροντίδας υγείας χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 5 και 6 του παρόντος Νόμου είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εβδομήντα χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.
	(2) Πρόσωπο το οποίο παραβιάζει τις υποχρεώσεις του δυνάμει των διατάξεων 7 μέχρι 18 του παρόντος Νόμου είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.
Παρακώλυση εποπτικής αρχής.	26. —(1) Πρόσωπο το οποίο—
	(α) Εσκεμμένα παρακωλύει, παρεμποδίζει ή παρενοχλεί την αρμόδια αρχή κατά την άσκηση των, δυνάμει του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους·
	(β) παραλείπει να συμμορφωθεί προς οποιαδήποτε απαίτηση της αρμόδιας αρχής προσηκόντως επιβαλλόμενη, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 21·
	(γ) χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να δώσει στην αρμόδια αρχή άλλη βοήθεια ή πληροφορία την οποία εύλογα του ζητεί στο πλαίσιο άσκησης των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του/της,
	είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.
	(2) Πρόσωπο το οποίο εκ προθέσεως προβαίνει σε ανακριβή ή ψευδή δήλωση με στόχο να παραπλανήσει την αρμόδια αρχή ή εντεταλμένο/η επιθεωρητή/τρια σε σχέση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους δυνάμει του παρόντος Νόμου, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.

	(3) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν δύνανται να ερμηνευθούν ότι επιβάλλουν σε οποιοδήποτε πρόσωπο την υποχρέωση να απαντήσει σε οποιαδήποτε ερώτηση ή να δώσει οποιαδήποτε πληροφορία η οποία δυνατό να το ενοχοποιήσει.
Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων.	27. – (1) Νομικό πρόσωπο είναι υπεύθυνο για τα αδικήματα που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο όταν αυτά διαπράττονται προς όφελός του, από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και το οποίο κατέχει στο νομικό αυτό πρόσωπο ηγετική θέση που βασίζεται σε-
	(α) εξουσία αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου· ή
	(β) εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις εκ μέρους του νομικού προσώπου· ή
	(γ) εξουσία να ασκεί έλεγχο εντός του νομικού προσώπου.
	(2) Άνευ επηρεασμού των πιο πάνω διατάξεων, νομικό πρόσωπο δύναται να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη διάπραξη των αδικημάτων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο σε περίπτωση κατά την οποία η ελλιπής εποπτεία ή ο ελλιπής έλεγχος από πρόσωπο που καθορίζεται στο εδάφιο (1) έχει καταστήσει δυνατή τη διάπραξη των εν λόγω αδικημάτων προς όφελος του νομικού προσώπου από πρόσωπο το οποίο ενεργεί υπό τη δικαιοδοσία του.
	(3) Η ευθύνη του νομικού προσώπου δυνάμει των πιο πάνω εδαφίων, δεν αποκλείει την ποινική δίωξη των φυσικών προσώπων που ενεργούν ως αυτουργοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί στα αδικήματα που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο.
	(4) Πέραν τις ποινικής ευθύνης για τη διάπραξη των αδικημάτων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, το νομικό πρόσωπο υπέχει επίσης και αστική ευθύνη.
Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων.	28. (1) Νομικό πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στο παρόν Μέρος, πέραν της χρηματικής ποινής στην οποία υπόκειται, το Δικαστήριο, δύναται, επιπρόσθετα να διατάξει:
	(α) Τον προσωρινό ή μόνιμο αποκλεισμό από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις ή από διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων·

	(β) την προσωρινή ή μόνιμη απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας·
	(γ) την επιβολή δικαστικής εποπτείας·
	(δ) τη διάλυση του νομικού προσώπου·
	(ε) το προσωρινό ή μόνιμο κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος·
	(στ) την κατάσχεση και δήμευση οποιοδήποτε αντικειμένου ή μέσου το οποίο χρησιμοποιήθηκε για τη διάπραξη οποιοδήποτε αδικήματος που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο.
	(2) Παράλειψη συμμόρφωσης με διάταγμα του Δικαστηρίου που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, συνιστά αδίκημα και το νομικό πρόσωπο σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό εβδομήντα χιλιάδες ευρώ.
ΜΕΡΟΣ V - ΠΟΙΚΙΛΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Ειδοποιήσεις και γνωστοποιήσεις.	29. - (1) Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, επιβάλλεται η αποστολή οποιωνδήποτε ειδοποιήσεων ή γνωστοποιήσεων με διπλοσυστημένη επιστολή, η ειδοποίηση ή η γνωστοποίηση θεωρείται προσηκόντως γενομένη, αν έχει αποσταλεί στην τελευταία γνωστή προς την αρμόδια αρχή διεύθυνση του προσώπου προς το οποίο αυτή απευθύνεται και τεκμαίρεται ότι αυτή έχει ληφθεί κατά την ημερομηνία που αναγράφεται στην ενυπόγραφη απόδειξη παραλαβής/παράδοσης που αποστέλλει το ταχυδρομείο προς τον αποστολέα.
	(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), ως τελευταία γνωστή στην αρμόδια αρχή διεύθυνση νοείται η διεύθυνση του παρόχου υπηρεσιών φροντίδας υγείας η οποία είναι καταχωρημένη στο επικαιροποιημένο μητρώο που διατηρεί η αρμόδια αρχή.
Έκδοση Κανονισμών.	30. - Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς αναφορικά με κάθε θέμα που, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, είναι δεκτικό καθορισμού και γενικά για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

Μεταβατικές διατάξεις	31. Πάροχοι υπηρεσιών φροντίδας υγείας οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας υγείας, κοινοποιούν στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία τους και όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες δυνάμει των άρθρων 5 και 6 εντός προθεσμίας έξι μηνών από την έναρξη ισχύος τους.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.	32. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	
Υπηρεσίες Φροντίδας Υγείας	
(Άρθρο 2)	
1.	Οποιοσδήποτε υπηρεσίες είναι επικουρικές, ή παρέχονται εν όλω ή εν μέρει, στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας κατά την έννοια του ορισμού των υπηρεσιών φροντίδας υγείας του άρθρου 2.
2.	Υπηρεσίες προσωπικής φροντίδας σε πρόσωπο το οποίο λόγω της ηλικίας, ασθένειας ή αναπηρίας του δεν είναι σε θέση να φροντίσει τον εαυτό του, και η οποία παρέχεται σε οποιοδήποτε σπίτι, υποστατικό, οίκο ευγηρίας ή άλλο κέντρο στο οποίο διαμένει κατά την παραχώρηση τέτοιας φροντίδας.
3.	Παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας σε εξαρτώμενα από ουσίες πρόσωπα σε ανοικτό ή κλειστό κέντρο ή δομή ή υποστατικό όπου παρέχεται και διαμονή, όταν η συγκατάθεση του εν λόγω προσώπου αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή της.
4.	Αφαίρεση και μεταμόσχευση οργάνων ανθρώπινης προέλευσης δυνάμει του περί Αφαιρέσεων και Μεταμοσχεύσεων των Οργάνων Ανθρώπινης Προελεύσεως Νόμου του 2012 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
5.	Παροχή ιατρικών συμβουλευτικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως από επαγγελματίες υγείας
6.	Μεταφορά προσώπων με οποιοδήποτε μέσο σχεδιασμένο κυρίως για το σκοπό της μεταφοράς για παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας
7.	Παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται στο σπίτι οποιουδήποτε προσώπου όταν αυτές δεν παρέχονται στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας φροντίδας υγείας κατά την έννοια του παρόντος νόμου.
8.	Υπηρεσίες οικογενειακού προγραμματισμού, περιλαμβανομένης της εισαγωγής και αφαίρεσης ενδομήτριας αντισυλληπτικής συσκευής η οποία διεξάγεται από ή υπό την επίβλεψη επαγγελματία υγείας.
9.	Παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας στο πλαίσιο κέντρων ημερήσιας φροντίδας, ιατρείων ή οδοντιατρείων
10.	Παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας στο πλαίσιο του περί της Εφαρμογής της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής Νόμου του 2015 ως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται